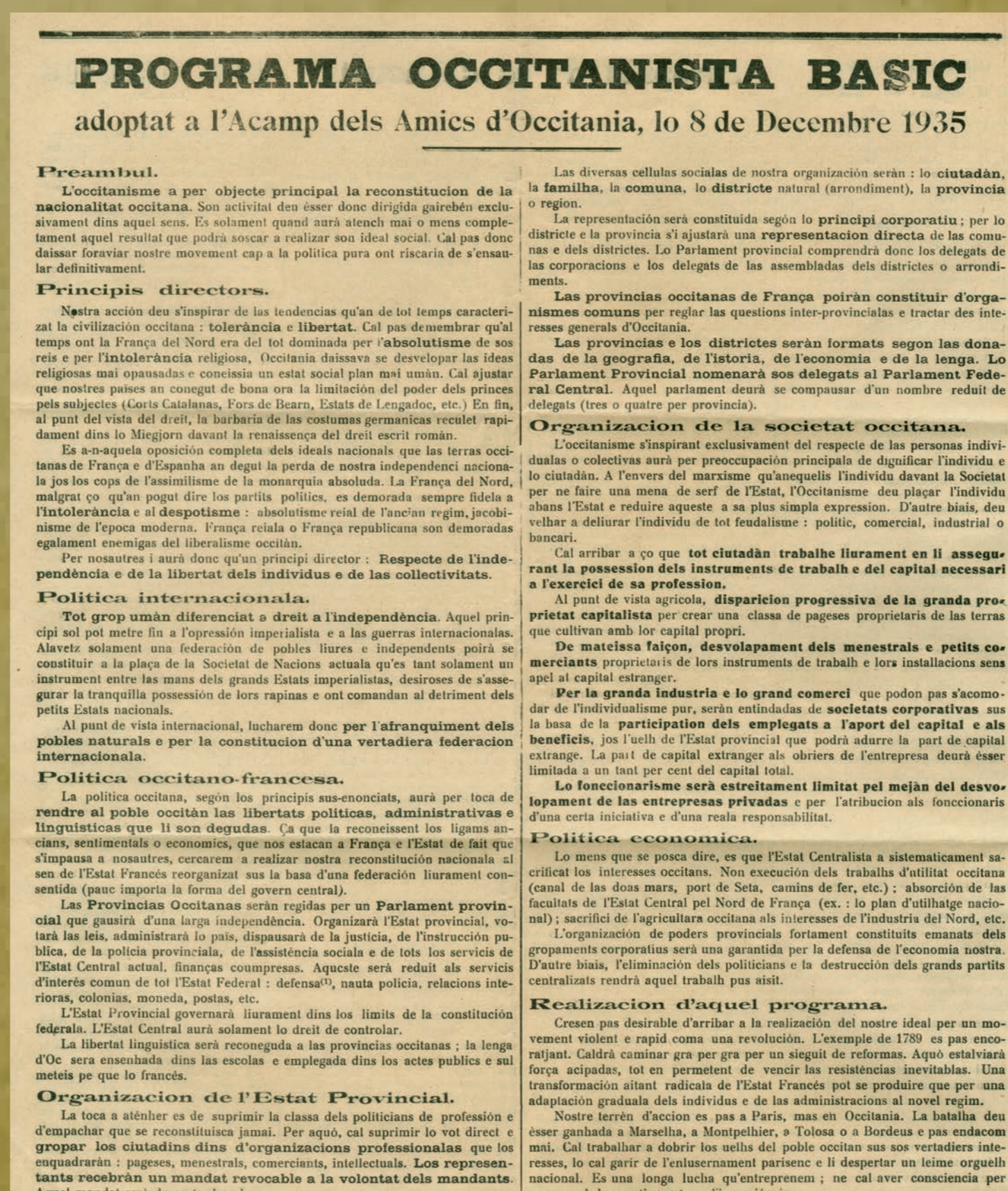

FEDERALISME e regionalisme

Regionalisme, federalisme, unes tèrmes que, sens retipar la meteissa realitat, fan referéncia a unas presas de posicions politicas de refús del centralisme, que siague eiretatge de la monarquia tan plan coma de la Revolucion francesa.

Fondat en 1854, lo Felibritge a per basa una revendicacion culturala e daissa quasiment de costat lo plan politic. Aprèp la desbarruta de 1870, es çaquela malaisit de faire ausir un discors que poirá anar contra l'unitat nacionala. Dins aquela environa, las opcions federalistas portadas pel Felibritge roge tenon pas l'escota esperada. En març de 1900, lo felibre Joan Carles-Brun (1870-1946) fonda la Federacion regionalista francesa, associacion que ramosa personalitats de totas tendéncias politicas (Paul Deschanel, Paul Doumer, Albèrt Lebrun, etc.), òmes de letras (Maurici Barrès, Frederic Mistral), geografas (Vidal de La Blache), juristas. Lo moviment vòl faire de la region una entitat administrativa, dotada de poders de decisions, e un quadre adaptat al desenvolopament economic. Lo regionalisme se mòstra plan actiu jos la Tresena Republica mas obten gaire de resultats. Aprèp la Guèrra Granda, unas voses novèlas se fan entendre. Diferents moviments nascuts en 1923-1928 se recampan en 1931 al dintre de la Liga Frederic Mistral, Federacion de la Joinessa Occitana Federalista. Fondan una revista novèla (Occitania) e prepausan un « *programa occitanista de basa* » en decembre de 1935 : « *reconstituïr la nacion occitana al dintre de l'Estât francès reorganizat sus la basa d'una federacion liurament consentida* ». Lo moviment se vòl apolitic e, per aquesta rason, a plan de mal a se faire entendre.

Titol del periodoc *Occitania*, organ mesadier de la joventut occitanista, n° 22, 7 decembre de 1935 (A. D. Aude, 540 Per 1)

Dins las annadas 1930, l'interès per la cultura occitana e la lenga d'òc se manifesta per una molonada de revistas e d'associacions que, sens prendre posicions politicas asseguradas, noïrsson e se fan lo relai de las revendicacions occitanas : en 1923, creacion a Tolosa de la revista *Òc* ; en 1930, naissença de la Societat d'estudis occitans fondada per Josèp Anglada (1868-1930) e Valèri Bernard (1860-1936). Segur de l'interès per França de promòure la riquesa culturala de las províncias que la constituïsson e de reconéisser lor identitat, Fernand Cros-Mayrevieille (1882-1939) es a l'iniciativa de la fondacion en 1925, a París, del Grop Occitan. Aqueste, integrat dins la Federacion regionalista francesa, se balha una revista *Les Feuilletts occitans*. En 1937, creà lo « Groupe d'études régionalistes et de folklore audois » (vengut « Groupe Audois d'Etudes Folkloriques ») que recampa saberuts, cercaires e ensenhaires (Loís Alibèrt, Urban Gibèrt, Renat Nèlli, Peire Sire, etc.) e s'investís dins la tota novèla « sciéncia de las culturas popularas » en publicant la revista *Folklore*.

Lo govèrn de Vichèi, lausant lo reviscòl de las províncias francesas, enfachina los regionalistas, e en primèr los felibrenes, pròches de Maurràs. La Societat d'estudis occitans se ralia dins un primèr temps.

En 1943, Joè Bousquet, Joan Ballard e Renat Nèlli editan un numèro especial dels Cahiers du Sud : *Le Génie d'oc et l'Homme méditerranéen*. Robèrt Lafont i vei una òbra majora que conten « *totes los tèmas culturals que van regnar dins l'occitanisme fins a 1951* ».

L'Institut d'Estudis Occitans (IEO) nais en abril de 1945 en ligason estreita amb l'Universitat de Tolosa. Se definís coma vengut de la Resisténcia e a per tòca lo manten e lo desenvolopament de la lenga e de la cultura occitanas : promòu la nòrma classica e trabalha al desenvolopament de l'ensenhament de l'occitan, sosten la creacion literària e l'edicion. En 1946, recupèra los actius de la Societat d'estudis occitans que s'es dissolguda.

